

Kommunal- og regionaldepartementet
Bolig- og bygningsavdelingen
Postboks 8112 Dep
0032 OSLO

Deres ref:
Saksbehandler: KLA
Vår ref: 06/3246-
Dato: 12.09.2006

Endringer i tekniske forskrifter til plan- og bygningsloven (TEK) og forskrift om saksbehandling og kontroll (SAK). Høringsuttalelse fra Sosial- og helsedirektoratet.

Sosial- og helsedirektoratet mottok 14. juli i år fra Kommunal- og regionaldepartementet: Endringer i teknisk forskrift til plan- og bygningsloven (TEK) og forskrift om saksbehandling og kontroll (SAK). Høringsfrist er 15. september 2006.

Sosial- og helsedirektoratets høringsuttalelse forholder seg bare til endringsforslagene som gjelder innføringen av begrepet universell utforming.

Høringsforslaget tar utgangspunkt i forskrift til gjeldende plan- og bygningslov hvor universell utforming ikke er nedfelt som juridisk begrep. I bygningslovutvalgets forslag til endring av bygningsloven, jf. Kommunal- og regionaldepartementets høring på NOU 2005:12 Mer effektiv bygningslovgivning, ble det imidlertid fremmet forslag om å innlemme universell utforming i lovens formålsparagraf. Ifølge departementet vil Odelstingsproposisjonen om forslag til ny plan- og bygningslov først kunne fremmes i 2007. Sosial- og helsedirektoratet er ukjent med om arbeid med en ny teknisk forskrift basert på ny plan- og bygningslov er planlagt igangsatt.

Det er gledelig at departementet ønsker økt oppmerksomhet på brukbarhetskravene og bedre etterlevelse av reglene. Vi ser det også som positivt at det arbeides for at prinsippet universell utforming tas inn i regelverk.

Sosial- og helsedirektoratet går imidlertid imot at det gjøres endringer vedrørende universell utforming i TEK på det nåværende tidspunkt. Vi er bekymret for at forslaget, slik det foreligger, ikke i tilstrekkelig grad bidrar til å bygge ned samfunnsskapt barrierer for personer med nedsatt funksjonsevne. Sosial- og helsedirektoratet er opptatt av hvordan universell utforming ivaretas i praksis når det planlegges, bygges og forvaltes. Vi mener at aktørene i byggenæringen vil kunne spille en mer sentral og aktiv rolle i arbeidet med å bygge ned samfunnsskapt barrierer når ny og bedre forskrift basert på nytt lovverk foreligger.

Sosial- og helsedirektoratet legger følgende til grunn når vi anbefaler å avvente en innføring av universell utforming i TEK til nytt lovverk foreligger:

- Forslaget innebærer ifølge departementet at kravene ikke skjerpes, at omfanget av tiltak som omfattes er de samme og at gjeldende krets/gruppe av personer er

Sosial- og helsedirektoratet

Deltasenteret

Kristin Notø Larsen, Tel: 24 16 35 39

Postadr: Pb 7000 St Olavs plass, 0130 Oslo • Besøksadr: Universitetsgaten 2, Oslo

Tel: 810 20 050 • Faks: 24 16 30 01 • Org. nr.: 983 544 622 • postmottak@shdir.no • www.shdir.no

den samme som i dagens regelverk. Vi mener at begrepet universell utforming med dette utvannes og ufarliggjøres.

- Det arbeides på mange hold med å innføre universell utforming som et nytt prinsipp som skal gjelde i byggenæringens praksis. Endringen av TEK slik den foreligger og understrekingen av at kravene ikke skjerpes kan virke undergravende av dette arbeidet og sender uønskede signaler til aktørene i byggenæringen.
- I forslaget sies at universell utforming er en tydeliggjøring av eksisterende lovverk mens i den foreslåtte forskriftsteksten innføres at bygningsdeler skal ha universell utforming. Vi er bekymret for at dette kan oppleves som utydelige signaler.
- En begrepsendring hvor brukbarhetsbegrepet delvis erstattes med universell utforming er uheldig fordi man på den måten ikke ivaretar helhetsspektivet.

Sosial- og helsedirektoratet anbefaler at man avventer ny plan- og bygningslov hvor begrepet introduseres og gis en mer helhetlig forankring. Ved å avvente nytt lovverk vil man i fbm. arbeidet med ny forskriftstekst ha mulighet for grunnleggende drøftinger om hvordan prinsippet universell utforming skal ivaretas i forskrift på en omfattende og helhetlig måte. Sosial- og helsedirektoratet ser det som nødvendig at kravene som gjelder universell utforming, skjerpes i forhold til dagens regelverk.

Parallelt med arbeidet med ny teknisk forskrift foreslår vi å vurdere hvorvidt det er behov for en ansvarsforankring slik at universell utforming ivaretas i alle nødvendige faser i plan- og byggesaker. En ansvarsforankring kan gjøres i forskrifts form. Det bør vurderes om det er behov for innhenting av mer kunnskap om hvordan universell utforming skal kunne ivaretas i praksis i de ulike faser i plan- og byggesaker. Denne kunnskapen kan være med å danne grunnlag for valg av nye virkemidler.

Med vennlig hilsen

Knut-Inge Klepp
divisjonsdirektør

Toril Bergerud Buene
avdelingsdirektør